

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), MAY 7, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 89

NOVI GROBOVI

FRANK ZARN, ml.

Po dolgi bolezni je preminil v petek zjutraj v Mestni bolnišnici Frank Zarn ml., star 35 let. Stanoval je na 1278 E. 55 St. Rojen je bil v Clevelandu. Delal je pri Cleveland Steel Co.

Tukaj zapušča očeta Franka, mame Louise, sestro Mrs. Angela Rybacki in otrobo Mrs. Ursula Chuch v Geneva, O. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 9. uri iz Zakrjaskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JOHN KASTELIC

Nagroma je podlegel srčni hibi v petek zvečer, ko je korakal po E. 55 St., John Kastelic, vdovec, star 73 let. Stanoval je na 1278 E. 55 St. Doma je bil iz vasi Zagradec, fara Zalna, odkoder je prišel v Ameriko pred 51 leti. Bil je član društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ.

Tukaj zapušča sinove John, Anthony in Louis ter brat Louis v Euclidu, v stari domovini pa brata Martina in sestro Jeno. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 9. uri iz Zakrjaskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

FRANK PIRTZ (Pirc)

Po kratki bolezni je preminil v Mt. Sinai bolnišnici Frank Pirtz (Pirc), star 69 let, stanujoč na 918 E. 76 St. Družina je preje dolgo let živel v Greensburgu, Pa. Doma je bil iz Gorenje vasi, fara Škofja loka. V Ameriki se je nahajal 50 let in je bil član društva Naprej št. 5 SNPJ.

Tukaj zapušča soprogo Christine, rojeno Terselič, tri otroke: Franka ml., Joseph in Mrs. Christine Ujcih, šest vnukov in več sorodnikov. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 9.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 10.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

THERESA TROBENTER

Nagroma je preminila na svojem domu, zadeta od mrtvouda, poznana Theresa Trobenter, rojena Koprivnik, stara 73 let. Stanovala je na 819 E. 154 St. Doma je bila iz Velike vasi, fara Leskovec, kjer zapušča sestro Mary Žičkar. V Ameriki se je nahajala 45 let in je bila članica društva Svobodomiselnice Slovenke, št. 2 SDZ; podružnice št. 10 SDZ, in Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete.

Tukaj zapušča soprogo Joseph Zele, rojenega Gorka, fara Leskovec, 10. otrok: Mrs. Mary Žičkar, Mrs. Christine Huber, Joseph ml., Mrs. Rose Smole, Mrs. Frances Bencin, Mrs. Alice Rodaba, William, Fred, Edward in Dorothy Ulepič, 20 vnukov, dva pravnuka, brata Martin Koprivnik in več sorodnikov. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

Če pade Azija, bo padla tudi Evropa, trdi gen. MacArthur

WASHINGTON, 6. maja.—"Odločitev predsednika Trumana, da me odpusti je morala imeti za podlago nekaj na čemur gradi vlada svoje bodoče akcije, ker se ta odločitev ni mogla bazirati nad ničemer, kar se je zgodilo v preteklosti," je dejal general MacArthur na svojem nadaljnjem zaslišanju pred senatom.

Državno tajništvo je podalo izjavo, da je bil državni tajnik Dean Acheson med tistimi svetovalci, ki so soglasno svetovali in priporočali predsedniku Trumanu, naj odslovi generala MacArthurja.

General MacArthur je svoje vojaške in politične cilje kot vrhovni poveljnik na Koreji in ameriški komisar na Japonskem označil tako: Da bi se bil umaknil iz vojaške službe, čim bi se končala korejska vojna in podpisala mirovna pogodba z Japonsko.

Glede Kitajske je trdil, da je tam pripravljenih poldrug milijon nacionalističnih gverilcev.

JOHN ERZNOŽNIK

Srčni kapi je nagroma preminil John Erznok, vdovec, star 68 let, stanujoč na 13812 Lake Shore Dr. Delal je 43 let pri New York Central železnici, zadnji dve leti je bil v pokoju.

Soproga je umrla pred 40 leti, tukaj pa zapušča prijatelje Mr. in Mrs. Anton in Anna Strnad, rojena Morella, pri kateri je živel. Pogreb se vrši danes zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JOHN GLAU

V Mestni bolnišnici v Akronu je preminil John Glau, star 49 let.

Tukaj zapušča tri otroke: Mrs. Geraldine Zehe, Charles in Mrs. Genevieve Smith, brata Rudolph, sestre Mrs. Mary Burdick, Mrs. Pauline Martino in Mrs. Stephanie Egan ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 9.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 10.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

FRANCES HOBE

Preminila je Frances Hobe, rojena Lukan, stanujoča na 350 E. 200 St. Bila je članica krožka št. 3 Progresivnih Slovenk, in društva Združeni bratje, št. 26 SNPJ.

Tukaj zapušča soprogo Charles, hčer Mrs. Frances Kovach, sinova Charles ml. in William ter vnuke. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 10. uri iz Monreal pogrebnega zavoda, 15144 Euclid Ave., v cerkev sv. Viljema.

ANNA MEDVEDIČ

Danes zjutraj je preminila Anna Medvedič, stara 69 let, stanujoča na 978 E. 76 St. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave. Podrobnosti bomo poročali jutri.

V zadnje slovo

Članice krožka št. 3 Progresivnih Slovenk ter članstvo društva Združeni bratje, št. 26 SNPJ so prošeni, da se snidejo nocoj ob 7.30 uri v Monreal pogrebem zavodu na 15144 Euclid Ave., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Frances Hobe ter da se po možnosti jutri udeležijo njenega pogreba.

ALI JE LJUBIMKANJE PO POLNOČI 'USTAVNO'?

MILWAUKEE, Wis. — Homer Dougan, 28-letni mehanični inženir, je sedel v svojem avtomobilu v parku ob jezeru s svojo ljubico. Bilo je malo po polnoči, ko je k avtomobilu stopil policaj in ga v imenu postave pozval, da odvozi dalja. Homer je vprašal ljubico, kako ona o tem sodi, in ko je ona rekla, da z ukazom niti najmanj ne soglašala, je fant policaju povedal, da bo ostal tam, kjer je, ker smatra, da ima po ustavi pravico, da ljubimkuje kjerkoli in kadarkoli ga je volja.

Sledila je aretacija na podlagi mestne ordinance, ki prepoveduje ljubimkanje v javnih parkih po polnoči. Danes se je na mestni sodnji vršilo prvo zaslihanje, obravnava pa je bila preložena na 23. maja.

Na obisk v domovino

Danes odpotujeta proti New Yorku dobro poznana Mr. in Mrs. Joseph in Angela Drobnič iz 917 E. 73 St., ki se jutri vkrata na parnik Queen Elizabeth, kateri ju popelje na obisk v rojstno domovino. Obiskala bosta sestri Marjeto v Žukovem in Terezijo v Dolnjih Lazah, brata Janeza v Dvorski vasi in ožje sorodnike v Ljubljani, Zagrebu in Trstu. Vse potrebne dokumente za potovanje je preskrbela tvrdka Steve F. Pirnat, ki vodi svojo potniško pisarno na 6516 St. Clair Ave.

Mrs. Anna Klančar iz 15221 Grovewood Ave. odide nocoj na obisk v Jugoslavijo. Obiskala bo rodno vas Ravne na Blokah. Pred odhodom se želi zahvaliti vsem prijateljem za krasno darilo, s katerim so jo presenetili.

Danes zvečer odpotuje iz Clevelanda prva velika skupina clevelandskih in drugih rojakov v New York, kjer se bodo v torek vkrcali na parnik Queen Elizabeth, ki jih popelje do Cherbourg, od tam potujejo preko Pariza z vlakom do Sežane in Ljubljane. V tej skupini je 43 potnikov. Na svoje domovne bodo potniki dospeli že na 16. maja. Na jugoslovanski meji v Sežani bodo potniki pričakani od predsednika "Slovenske izseliške Matice," Tone Seliškarija, ki bo gledal na to, da bodo dobro postreženi in kar najhitreje odpravljeni v svoje domače kraje. Ta skupina potnikov nese s seboj tudi pisalni stroj, darilo potnikov, ki ga bodo poklonili Tone Seliškariju, on pa ga bo izročil oni organizaciji, ki tak stroj najbolj rabi.

Z avijonom pa danes odpotuje iz Clevelanda preko New Yorka in Pariza Mr. John Rozanc v Begunje pri Cerknici, Mrs. Mary Cenkar v Prečno pri Novem mestu, in Mrs. Olga Andro v Beograd. Potnike za Queen Elizabeth spremlja do New Yorka in na parnik Mr. August Kollander, ki je vsem tem potnikom preskrbel potne liste in potrebno vizo. Večina izletnikov se povrne nazaj v Cleveland koncem julija. Srečno potovanja!

Avstrijci si volijo predsednika

DUNAJ, 6. maja.—Danes volijo Avstrijci svojega zveznega predsednika. Glasovalne skrinjice so postavljene v vseh štirih zasedenih zonah, ruski, angleški, ameriški in francoski.

Najavljenih je 6 kandidatov, med njimi eden komunist. Ko se je pojavil tudi komunistični kandidat za zveznega predsednika bo zanimivo vedeti poslednje izide, koliko ima "komunizem" pristaštva v Avstriji. Pri zadnjih parlamentarnih volitvah je pritegnil nase avstrijski komunizem le 5% oddanih glasov. Za predsedniško mesto se bojujejo krščanski socialci ali kakor se sedaj imenujejo ljudska stranka, ki je najjačja, dalje socialni demokrati, komunisti, neodvisni, sam zase profesor Ude in ženska Marchet.

Išče očeta

Mrs. Jennie Brezec na 18609 Cherokee Ave. ima važno sporočilo za Jacka Sebenik in sicer od njegove hčere v Jugoslaviji. Zglašila naj se na zgornjem naslovu.

Komunistična ofenziva v zastoju; tanki Z. N. tipajo sovražne položaje

Transport vojakov se vrnil s Koreje

SEATTLE, Wash., 6. maja.—Iz Koreje je prispel vojaški transport, ki je pripeljal 1,502 vojakov na 30-dnevni dopust. Vojaki so prispeli na transportni ladji Gen. Leroy Eltinge. Transportna ladja je bila obkrožena od nešteti drugih ladij v pristanišču, ki so dajale pozdrav ladiji in vojakom. Sprejem je bil nadvse slovesen in prirčen.

Vojni tajnik Frank Pace je ob priliki pozdrava dejal, "da bo osma ameriška armada ostala za vedno v ameriški zgodovini vsled svojih čudovitih junastev." Istočasno je obljubil, da bo prišlo več transportov v izmenjavo v domovino v kljub temu, da so začeli komunisti novo ofenzivo na Koreji.

ZADNJE VESTI

KIRTLAND, zračna baza, 7. maja.—B-36 bombnik je tresčil na tla in pokopal pred seboj 23 mož posadke. Samo dva od posadke, sicer težko ranjena, sta preživela.

WASHINGTON, 6. maja.—Danes bo pričel pred senatnim odborom za vojaške in zunanje zadeve tajnik za državno obrambo gen. Marshall o vzrokih, zakaj je bil odslovljen gen. MacArthur.

DUNAJ, Avstrija, 7. maja.—Pri včerajšnjih volitvah je dobil kandidat ljudske katoliške stranke le okrog sto tisoč glasov več kot kandidat socialno-demokratske stranke. Radi tega bodo v prihodnjih 35 dneh potrebne nove volitve. Komunistični kandidat je dobil 220,000 glasov ali pet odstotkov oddanih glasov.

BEograd, 7. maja.—Maršal Tito je spustil na svobodo čez tisoč političnih obojencev, ki so bili v ječi, ker so podpirali kominformo. Iz Strasburga v Franciji pa je prišla vest, da je Svet Evrope sklenil, da se v posebni resoluciji da Rusiji naznanje, da bi vsak napad na Jugoslavijo pomenil napad na zapadno Evropo samo.

Seja direktorija

Jutri zvečer ob osmih se vrši redna seja direktorija Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Vabi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in in Mrs. John Zaman ml. na 12812 Shaw Ave. in putile zalo hčerko-prvorojenko. S tem so postali prvi stari oče in stara mama Mr. in Mrs. John Trček, lastnika Gaiety Bar Inn na Waterloo Rd., ter Mr. in Mrs. John Zaman st. na 484 E. 149 St. Dekliško ime mlade mame je bilo Josephine Trček. Mladu mati in hčerka se dobro počutita v Mt. Sinai bolnišnici. Čestitam!

PRİČAKUJE SE NOVEGA NAVALA SOVRAŽNIKOVH SIL NA SEOUL

TOKIO, 6. maja.—Zavezniški tanki so tipali na celi frontni liniji komunistične položaje. Ne gre sicer za izvedbo načrta kakega splošnega udara v vrste komunistov, nego za oprezno varovanje položajev, da se odvrne nevarnost, da bi komunisti zavzeli bivšo prestolico Seoul, oziroma prodirali na srednjem sektorju.

Na posameznih sektorjih so zavezniki pridobili na terenu in okupirali nekaj naselij, ki so jih morali zapustiti sprčo komunističnega naval.

Vojaški položaj bi se označil v kratkem s tem, da se nahajate obe frontni liniji v stavu čakanja. Cenzurirana vojna poročila trdijo, da imajo komunisti severno od Seoula zbranih še vedno kakih pol milijona oboroženih mož, in da niso opustili misli o zavzetju Seoula z močnim frontalnim napadom, medtem ko bi bili zavezniški angažirani na srednjem sektorju, kjer se enako pričakuje močan komunistični napad.

Število sovražnikovih izgub se giblje dnevno okrog tisoč. To število kaže, da je krutost komunistične ofenzive ponehala, ker so v prvih dneh metali v žrelo zavezniškega topniškega ognja čete za četami, ne oziraje se na izgube.

Tudi zračne akcije niso imele prilike, da bi se spopadle s sovražno aviacijo ter je bilo udeleževanje pilotov osredotočeno na nizke polete in na bombardiranje postojank karavan ter obstreljevanja čet.

ZAHEVA PO KEMIKIH SE VEČA

SCHENECTADY, N. Y., 6. maja.—Dr. Charles Burd, šef urada za kemično industrijo, je dejal, da je veliko povpraševanje po kemikih, ki imajo fakultetsko izobrazbo. Vsak diplomiran kemik ima priliko, da dobi mesta, bodisi v industriji, bodisi v državni službi. Po končani drugi svetovni vojni je obstajalo upanje, da ne bo tolike potrebe po kemikih kot je bilo med vojno. Toda sedanji mednarodni položaj je povečal povpraševanje po strokovno usposobljenih kemikih.

SATELITSKI MINISTRI SE ZBIRAJO

BERLIN, 6. maja.—List "Der Kurier" poroča, da so sestali v Pragi zunanji ministri ruskih vzhodno-evropskih satelitskih držav in da se sestanka in sej udeležujejo sovjetski strokovnjaki. Zunanji ministri so se sestali po zahtevi omenjenega lista na poziv Sovjetov, da dobi jo od njih nova navodila in to sprčo mednarodnega položaja.

40-letnica poroke

Danes obhajata dobro poznana Mr. in Mrs. Vinko Ujcih iz 1060 E. 72 St. 40-letnico njunega srečnega zakonskega življenja. Otroci, sorodniki in prijatelji iskreno čestitajo slavljenčema ter jima želijo vso srečo, da bi v zdravju in zadovoljstvu dočakala zlato poroko!

Odšel v Californijo

Raymond Brezec, sin Mrs. Jennie Brezec iz 16809 Cherokee Ave., je odšel v San Diego, Cal., kjer si ustanovi svoj dom. Želimo mu vso srečo in zadovoljstvo v novem bivališču!

Mednarodna legija pripravljena za borbo na Koreji?

LAKE SUCCESS, 6. maja.—Po obveščevalni službi kitajske nacionalistične vlade je pripravljena na mandžurski meji mednarodna komunistična legija, ki šteje 200,000 mož in ki je pod ruskim vodstvom.

Ze februarja meseca se je ustanovila s sodelovanjem Moskve in Pekinga mednarodna legija za svobodo in osvoboditev. Te brigade so razdeljene v bojne in rezervne oddelke. Bojni oddelki se bodo poslali po teh informacijah na korejsko bojišče početkom tega poletja, da bi nadomestili kitajske divizije redne vojske. Vsaka teh armad je sestavljena iz divizij, ki imajo po 15,000 mož, večinoma sestavljenih iz reorganiziranih razbitih komunističnih Kitajcev.

Razbiti severno korejski oddredi tvorijo drugi sestavni del teh bojnih čet. Med njimi je po zahtevu obveščevalne službe Čiang Kajšeka kakih 20,000 japonskih vojakov, ki so bili kot vojni ujetniki pod komunistično vzgojo in bili premeščeni iz taborišč za vojne ujetnike v baze prostovoljcev.

Ta obveščevalna služba nadalje trdi, da ruske divizije ne bodo poslane na Korejo, nego se nahajajo v Mandžuriji samo v varnostne svrhe, če bi med ruskimi vzhodnimi sateliti nastali kakšni spori.

Nova sestavljena legija razpolaga nadalje s tankovskimi enicami, in da so tanki srednjega in teškega kalibra, oboji pa ruskega izvora.

Da se je ustanovila mednarodna legija, je pripisovati dejstvu, da Rusija ne prispeva dovolj k skupni stvari na Daljnem vzhodu, na drugi strani pa naj mednarodna legija, ne pa redne kitajske čete, izvojujejo končno zmago na Koreji.

V tej legiji bodo nadalje sodelovala razna plemena iz Mongolije s svojo posebno opremo. Kitajsko redno armado je treba varovati pred nadaljnjimi izgubami, ki so bile do sedaj itak že teške, pri mednarodni legiji pa bi ta ozir ne prihajal v poštev.

Poziv restavracijam

Zvezni urad za kontrolo cen je pozval 800 clevelandskih restavracij, da takoj predložijo podatke o cenah za jedila, v nasprotnem slučaju pa da se bodo podvzle disciplinarne mere. 2,700 restavracij je take podatke že predložilo.

Klub društev AJC

Redna seja Kluba društev AJC na Recher Ave. se vrši nocoj ob osmih v navadnih prostorih. Prošeni so vsi zastopniki in zastopnice, da se gotovo udeležijo, ker je več važnih zadev na dnevnem redu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

L. Č.

IZPOVEDI MacARTHURJA

Iz poročil, ki so bila predana javnosti, izhaja, da je izpovedal general MacArthur, zaslisan pred senatnim odborom: Da po njegovem mnenju Rusija ni pripravljena na nobene napade velikega stila, da bi iz Sibirije ven zavojevala Azijo; da se da ugonobiti kitajsko komunistično vojsko s tem, da se sprostijo kitajske nacionaliste na Formozo, da gredo na kitajsko celino in začnejo novo državljansko vojno na Kitajskem; da se blokirajo kitajska pristanišča in tako zaprejo vsa vrata, skozi katere gre v notranjost Kitajske, predvsem pa kitajski komunistični vojski potrebni živežni in tehnični material; da se da ameriškega poveljstva na Koreji svoboda operiranja in sredstva in bo Amerika, magari tudi brez ostalih zaveznikov, uspešno končala korejsko vojno.

Pred svojim zaslišanjem pa je govoril general MacArthur tudi pred kongresom in je povedal svoje mnenje glede današnjih azijskih ljudstev. To mnenje je izzvenelo v nekako zaokrožen stavek: Azijska ljudstva potrebujejo več hrane in več obleke, dajmo jim to hrano in obleko in azijski problem je rešen.

Že na prvi pogled je jasno, da je govoril MacArthur kot vojak, ki hoče brez ozira na levo in desno voditi trenutno vojno na Koreji do ameriške zmage. Ni nobenega dvoma, da ima Amerika vojaško tehnična sredstva, da ta uspeh tudi doseže, magari, da rabimo izraz MacArthurja samega, brez ostalih zaveznikov—držav, ki so članice Združenih narodov. O silni tehnični ameriški premoči so si na jasnem tudi Sovjeti, ker bi bili sicer že davno udarili. Vprašanje, ki ostane slej ko prej odprto, je splošen političen in družabni položaj v Aziji in v tem pogledu smo imeli prav, ko smo osvetljevali generala MacArthurja kot izrazitega vojaka, ki pa da ne računa s politiko in diplomacijo ter civilno vlado, ki morajo dejansko voditi vsako vojno, če naj bo ta v svojih uspehih zmagovita in trajnega značaja.

Freidimo preko dejstva, da javnosti podrobnosti o razkolu med Trumanom in med MacArthurjem itak niso znane in tudi ne bodo. Diplomacija je diplomacija in bi je ne bilo, ako bi ne bila tajna, ako se še tako rohani in protestira zoper tajno diplomacijo. Tajnost narekuje stvarnost. Toda, četudi pustimo in nemojmo to važno točko, ki bi bila najmočnejša za kritiko, če bi bila javna, opore dovolj nam daje general MacArthur sam, kako on gleda na političen in družabni razvoj v Aziji. Iz njegovih izjav pa sedaj jasno izhaja:

General MacArthur se ne zaveda dogodkov, ki se odigravajo danes na političnem in družabnem polju v Aziji, predvsem na Kitajskem. Zdi se, kakor da je prešel borbo obeh Indij, katerima je morala dati angleška krona ustavni značaj izmed vseh angleških najbolj liberalnega dominijona. Vidi se, da se mu ne zdi pomembno rovarjenje zoper evropske države na Javi, Indokini in Malaji. Toda glavno: general MacArthur ni doživel ogromne kitajske revolucije, ki ni od danes, ampak traja po vojni, je trajala med vojno, se je začela pred vojno in segajo njeni početki celih 30 let nazaj. Ta revolucija se ne da zaježiti "z nekaj več obleke in hrane," z bombardiranjem kitajskih pomorskih mest in središč in z blokado kitajskih pristanišč. Kitajska revolucija, kateri je bila posvečena vsa skrb sovjetske vlade takoj v početku sovjetskega režima, dasi je imel ta sam ogromne težave doma s protirevolucijo, je ogromen revolucionarni socialni pokret preko vse kitajske celine, od vidnega mesta do zadnje vasi. Ta pokret ima še to značilnost, ki ni bila do sedaj poznana v zgodovini, da je absoluten, da je fanatičen, da ne gleda na žrtve, da zlasti mu ni mar, koliko nasprotnikov režima zapade smrti ali pomanjkanju. Fraza, da se taka gibanja dajo odpraviti z "nekaj več obleke in hrane," je pač izredno plitka in se ne da zameriti, ker je govorjena iz ust izrazitega vojaka.

MacArthur je govoril in tudi tokrat le kot vojak. Zopet je dati prav Trumanu in tajniku Achesonu ter evropskim zaveznikom Amerike, da je civilna politika in vlada tista, ki je poklicana in odgovorna za vodstvo vsake vojne brez ozira na njen sedanj in končni obseg in da še vedno velja načelo, ki ga je izrekel veliki francoski državnik

UREDNIKOVA POŠTA

Aktivnosti na farmi SNPJ

Tu sledi seznam priredb, ki se bodo vršile na farmi SNPJ v tekoči sezoni:

V nedeljo, 27. maja—Formalna otvoritev sezone.

V nedeljo, 3. junija—Piknik atletične lige.

V nedeljo, 10. junija—Piknik društva V boj, št. 53 SNPJ.

V soboto, 16. junija—Seja in družabni večer društva Utopians.

V nedeljo, 17. junija—Piknik društva Združeni bratje, št. 126 SNPJ.

V nedeljo, 24. junija—Piknik društva Comrades, št. 566 SNPJ.

V nedeljo, 1. julija—Piknik ženskega odseka farne.

V sredo, 4. julija—Piknik dramskega zbora Anton Verovšek.

V soboto, 7. julija—Večerja krožka št. 1 Progresivnih Slovencev.

V nedeljo, 8. julija—Piknik društva Concordians, št. 185 SNPJ.

V soboto, 14. julija—Seja in družabni večer Atletične lige.

V nedeljo, 15. julija—Piknik društva Utopians, št. 604 SNPJ.

V soboto, 21. julija—Seja in družabni večer društva Utopians SNPJ.

V nedeljo, 22. julija—Piknik društva Strugglers, št. 614 SNPJ.

V nedeljo, 29. julija—Piknik Mladinskega zbora SDD.

V soboto, 4. avgusta—Seja in družabni večer društva Loyalties SNPJ.

V nedeljo, 5. avgusta—Piknik društva Naprej, št. 5 SNPJ.

V nedeljo, 12. avgusta—Piknik krožka št. 1 Progresivnih Slovencev.

V soboto, 18. avgusta—Seja in družabni večer društva Utopians SNPJ.

V nedeljo, 19. avgusta—Piknik društva Loyalties, št. 590 SNPJ.

V nedeljo, 26. avgusta—Piknik društva Napredne Slovence, št. 137 SNPJ.

V nedeljo, 2. septembra—Narodni dan SNPJ.

Agnes Stefancic, tajnica.

BRAZILJSKI IZVOZ KAVE

Lani se je brazilski izvoz kave zmanjšal na 890 tisoč ton nasproti 1,180,000 tonam v prejšnjem letu. Padec izvoza znaša okrog 25%. Od celotnega izvoza Amerike in 20% v Francijo. Švedsko in Belgijo, ki so med evropskimi državami uvozile lani največ braziljske kave. Nemčija, ki je bila pred vojno tretji najboljši kupec braziljske kave, je lani uvozila samo 4,000 ton.

Združene države Amerike so ustavile izplačilo pokojnin koristnikom v državah vzhodnega bloka

Finančno ministrstvo Združenih držav Amerike je te dni objavilo, da je ustavilo izplačilo pokojnin in rednih podpor osebam, ki žive v Sovjetski zvezi, Češkoslovaški, Bolgariji, Poljski, Madžarski, Romuniji, Albaniji in Vzhodni Nemčiji kakor tudi v sovjetskem sektorju Berlina. Gre za izplačila v mesečnem znesku nad en milijon dolarjev. Ta ukrep utemeljujejo s tem, da koristniki v teh državah ne dobe ustrezajoče protivrednosti v domači valuti. Pokojnine bo finančno ministrstvo plačevalo na poseben bančni račun vse dotlej, dokler ne bodo spremenjeni pogoji izplačila koristnikom.

Clemenceau, da je vojna "prevažna stvar, da bi se prepuščala v celoti v roke generalov." Lahko se ponovi, da bo najbližja bodočnost pokazala, da sta imela Truman in Acheson prav in jima bodo pritrjevali, če ne v večini pa vsaj mnogi republikanci, kakor kažejo danes vsa znamenja.

Zgodba o kristalnih kozarcih

Koncem decembra lani se je pri glavnem inženirju v steklarni v Rogaški Slatini ogledal tujec, ki se je predstavil za švedskega veletrgovca s steklom in keramičnimi izdelki. Videlo se je, da se mož dobro razume na svojo stroko, da z izurjenim očesom ocenjuje vzorce raznih kristalnih vaz, posod, pepelnikov, servisov itd. Prišel je v Jugoslavijo s posebno željo, ki mu je ni mogla izpolniti vrsta svetovno znanih steklarov. Neki je v Švedskem so mu izdelali prekrasen vzorec kristala z zelo zamotan načinom izdelave—izredno lepo izdelan kozarec, katerega dno izgleda, kakor bi bilo prevlečeno s srebrom. Toda ko je hotel naročiti večjo količino kozarcev, so švedi naročilo odklonili. Po številnih poizkusih se jim je posrečilo izdelati samo nekaj kozarcev.

Od švedov je odšel trgovec k svetovno znanih čeških steklarjem. Hodil je od tovarne do tovarne, toda povsod so se izgovarjali, da kozarca ne znajo in ne morejo izdelati. Svetovali so mu celo, naj opusti misel, da bi kjer koli našel mojstra, ki bi prevzel izdelavo po njegovem vzorcu, dokler steklarji ne bodo našli načina izdelave. Končno pa ga je eden čeških steklarjev opozoril na jugoslovanske steklarje.

In tako se je lani tujec znašel v Sloveniji v tovarni brušnega stekla v Rogaški Slatini. Tako daleč v Jugoslavijo ga je morda privedla bolj trma, kakor pa resnično upanje, da mu bodo tu izdelali kozarce, katerih izdelavo so odklonili švedi in Čehi.

Glavni inženir tovarne je poklical na posvet štiri najboljše steklarje. To so stari steklarski gadi, ki so jim roke postale že kot košček kristala. Vzorec je romal iz rok v roke. Premišljevano, ne da bi se prenačili, so nato padle besede.

Mojster Drnovšek je zmajal z glavno in vprašujoče pogledal tovariše. Vsak med njimi je nekaj pripomnil, tehtno in kratko. Steklar Stefan Bračun pa je globoko zajel sapo in nekam zasoplo rekel:

"No, fantje, ali ga bomo? Mislim, da sem že pogruntal, kako bo treba prijeti za delo. No, povejte še vi svoje?"

Molčali so. Oklevali. Poslovodja je pripomnil: "Treba se je odločiti, šved čaka. Sprejememo ali odklonimo?"

Bračun je še vedno držal kozarec v rokah in razmišljal. Petintrideset let je že steklar in še nikoli mu ni bilo treba odkloniti naročila, ker dela ni obvladal. Vsi so ga napeto opazovali.

"Seveda sprejememo," je končno dejal in svetlo pogledal po ostalih. "Saj bi bilo sramotno, če ne bi sprejeli, ali ne?"

Tujec je bil veselo presenečen. Ne, tega res ni pričakoval. "Prekosili boste svetovno znane švedske in češke mojstre," je rekel.

In kmalu so spretni roke steklarjev v Rogaški Slatini začele izdelovati kristalne kozarce s prekrasnim vzorcem, ki mu niso bili kos ne švedski in ne češki steklarji—mojstri.

MOST V ČRNOMLJU

Držen in lep je edini mostni lok, ki se v Črnomlju vzpne čez Lahinjo. Med mnogimi novimi mostovi, ki jih je v teh letih zgradilo podjetje "Slovenija ceste," je ta most tehnično in tudi po zunanem videzu eno izmed najlepših gradbenih del.

Alfonz Gspan:

PRIPRAVE ZA PROSLAVO 400-LETNICE SLOVENSKE KNJIGE

Letos mineva 400 let, odkar sta izšli prvi dve slovenski tiskani knjigi: Abecedarij in Katekizem. Ta dar je poslal svojim "Slovincem in bratom" iz daljne Wurtemberske tjakaj pregnani ljubljanski kanonik Primož Trubar. Odragan od svojih rojakov, je mogel vzdrževati duhovne zveze z njimi le s posredovanjem tiska. Že naslova omenjenih knjig kaže, kako smotno se je oče slovenske književnosti oprijel dela. Verskemu reformatorju je bil Katekizem z molitvami in cerkvenimi pesmimi izhodišče in osnova. Ker pa pri nas v 16. stoletju ni bilo šol, ali pa so bile zelo redke—mar naj bi se tudi svetni in cerkveni oblastniki trudili za izobrazbo podložnega slovenskega ljudstva? —je bilo treba oskrbeti pripomoček, ki naj vpelje nevedčega v umetnost branja, da mu bo knjiga lahko spregovorila. To nalogo naj bi izpolnil Abecedarij.

Od 1551. leta dalje slovensko književno delo ni več zamrlo; naša knjiga nas neprestano spremlja, vzgaja nas, izobrazuje, odpira nam vsa področja človeškega snovanja ter nam plemeniti nravi in okus. S svojo knjigo smo postali Slovenci kulturni, samozavedni, ravnopraven in svobodni narod in bili bi nevhvaležni, ko bi se ob častitem jubileju dostojno ne spomnili njegovega rojstva.

Doslej so priprave za proslavo 400-letnice naše knjige že toliko napredovale, da lahko o njih sporočimo kaj več.

Organizacijo proslave, ki bo obsegala več prireditev, je prevzel v Ljubljani poseben odbor. Let-a se je osnoval letošnjega februarja in združuje predstavnike naših najvidnejših kulturnih ustanov in društev: akademije znanosti, univerzo, Ministrstva za znanost in kulturo, Komiteja za komunalne zadeve, Ljudske prosvete, Narodne galerije, muzeja, gledališča, Slovenske Maticе, Društva slovenske književnosti in Slavističnega društva.

Že lani pa so oživele Velike Lašče in si postavile svoj odbor, da organizira proslavo na svojem področju. Ob odbora sta med sabo v zvezi, ki jo posreduje Izvršni odbor Ljudske prosvete Slovenije.

Osnredni del proslave bo v Velikih Laščah. V prvi polovici septembra bodo na preurejenem trgu pred združnim domom menda odkrili Trubarjev spomenik. V gledališču na prostem, ki bo lahko sprejelo 20,000 gledalcev, bodo isti dan nastopili pevski zbori, igralske in plesne družine. Popoldne bodo gostje obiskali Levstikov dom v Retjah, Stritarjev dom v Podsmreki, predvsem pa obnovljeno Rašičico. Trubarjeva rojstna vas bo dobila za to priliko še poseben spominski steber.

Zvečer bodo v Laščah uprizorili Jurčič-Levstikovega Tugomera. Ob času med prireditvami si bodo udeleženci lahko ogledali manjšo razstavo v novem združnem domu in se udeležili ljudskega rajanja v Laščah ali na Rašici.

Na večer pred velikolaško slavnostjo bo v ljubljanskem opernem gledališču svečana prireditev, pri kateri bodo sodelovali člani Narodnega gledališča z recitacijami, Slovenska filharmonija pa s pevskim koncertom starih slovenskih protestantskih pesmi.

V načrtu sta dalje dve razstavi v Ljubljani: ena v Moderni galeriji, druga v Narodni in univerzitetni knjižnici. Prva bi prikazala razne kulturnozgodovinske dokumente iz Trubarjev-

vega časa in izbor najvažnejših slovenskih kulturnih manifestacij od protestantizma do danes, medtem ko bi se druga omejila na izvirne tiske, rokopise in fotografske posnetke del naših protestantskih piscev.

Naše založbe se bodo spomnile jubileja z raznimi publikacijami. Tako bo izdala Slovenska Matica poseben zbornik, Slovenski knjižni zavod pripravil ponatis študije dr. Franceta Kidriča o Primožu Trubarju iz leta 1908, Mladinska knjiga bo založila v množični nakladi ponatis Finžgarjevega romana Pod svobodnim soncem z ilustracijami, Cankarjeva založba bo posvetila 10 zvezkov obsegajočo izdajo Cankarjevega izbranega dela 400-letnici slovenske knjige, Državna založba Slovenije pa namerava izdati nov Trubarjev portret.

Če bo mogoče, bo izšla še posebna antologija z izborom del tistih naših pesnikov in pripovednikov, ki prikazujejo reformacijo na Slovenskem. Seveda bosta tudi naš dnevni in revijalni tisk posvetila jubileju vso pozornost, a tudi razna kulturno-prosvetna društva, ljudske univerze itd. bodo s predavanji in drugimi prireditvami počastile spomin Trubarjev in njegovih sodelavcev.

Zvezo ministrstvo pošte je že odobrilo izdajo posebne spominske znamke, ki bo izšla v seriji hkrati z znamkami, posvečenima 600. letnici Dušanovega zakonika in 500. letnici rojstva hrvaškega pesnika Marka Marulića.

Prireditelji pričakujejo, da se bo slavnosti udeležilo ljudstvo iz vseh delov naše ožje domovine, gotovo pa se bodo odzvali povabilu tudi gostje iz drugih bratskih republik.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

9 NOVIH MOSTOV

Naše gradbeno podjetje za nizke gradnje "Slovenija ceste" nam je doslej zgradilo že vrsto lepih prometnih objektov, med njimi zlasti nekaj tehnično vzorno zgrajenih mostov v Črnomlju, Savinjski dolini itd. Po letošnjem načrtu "Slovenija ceste" ne bodo gradile večjih cestnih objektov. Iz določenih kreditov bodo letos nanovo zgradili le okoli 2 km tlakovane ceste na vrhniškem klancu proti Logatcu. Vsa druga cestna dela bodo veljala obnavljanju na najbolj potrebnih odsekih. Tako so že začeli obnavljati cesto med Levcem in Celjem v dolžini 2 kilometra. Novo zgornje cestišče pa bodo napravili tudi na 5 kilometrskem odseku št. Peter-Vranjsko v Savinjski dolini in na 7 kilometrskem odseku ceste Pesnica-Sv. Lenart.

Precej več investicij bo šlo letos za gradnjo novih mostov, ki bodo ponekod zelo zboljšali prometne zveze in rešili ljudi neprijetnih pregravic. V celoti bodo letos postavili 9 novih mostov, ki so sicer manjši, vendar pa za določena področja nujno potrebni. Tako že gradijo čez Težko vodo v Gotni vasi pri Novem mestu nov betonski most. Z gradnjo novega mostu so začeli tudi čez Dravinjo v Konjicah. Nadaljne nove mostove bodo zgradili čez Pesnico v Gorišnici (ptujski okraj), v Tribuži čez Idrijo, v Mojstrani čez Belco, v Bukovski vasi pri Dravogradu čez Sečnico, v Kozjem, v Plavah čez Sočo in pri Smledniku čez Savo. Playski most čez Sočo, ki je edina zveza za Brda, ima sedaj na vrhu samo provizorij. Za ta most bodo naredili popolnoma novo vrhno ploščo. Pri sedanjem smledniškem mostu čez Savo pa bodo zaradi hidrocentrale v Medvodah naredili betonske stebre in nanje dvignili sedanji most.

V Šiški so odprli novo ambulanto

Ustanavljanje novih sektorskih ambulan bo razbremenilo naše zdravstvene ustanove, seveda ob istočasnem porastu strokovnega osebja. Zato je hvaljevredno prizadevanje rajonskega ljudskega odbora II. v Ljubljani, ki je te dni odprl novo sektorsko ambulanto na Tyrševi cesti, s čimer bo predvsem pomagano bolnikom bežigradskega dela. Nova ambulanta je opremljena z modernimi instrumenti in vsemi potrebnimi prostori—kalknico, dvema ordinacijskima sobama in še prostorom za zobno ambulanto. Trije zdravniki opravljajo v njej ambulanto službo od 7. ure zjutraj do 20. ure. Rajonski zdravstveni svet je napravil s tem velik korak naprej v organizaciji zdravstvene službe, ki jo bo kmalu izpolnil še z uvedbo rednih obiskov na domovih bolnikov. V rajonu narekuje čimprejšnjo ustanovitev posebne bolniške postaje, kjer naj bi bolniki, ki nimajo doma urejenih pogojev, ležali doba zdravljenja ob popolni zdravniški ter vsestranski oskrbi. S tem pa še ni konca važnih in neodložljivih nalog zdravstvenega skrbstva, ki jih bo reševal rajonski zdravstveni svet. Rajon potrebuje še posvetovalnico za noseče žene in sektorsko ambulanto v okolici Litostroja, predvsem za prebivalce stanovanjskih blokov ob Celovški cesti. Predvidena je tudi ustanovitev laboratorija v okviru bolniške postaje.

MIZARSKA DELAVNICA V CERKNEM JE MODERNO PODPETJE

Idrija — Krajevni ljudski odbor v Cerknem je ustanovil razna podjetja, kakor krajevno gostinsko podjetje, klavnico, mesnico, kino podjetje, avtoprevozniško podjetje in mizarsko delavnico. Največje uspehe žanje mizarska delavnica, ki se je razvila v moderno urejeno podjetje. Graditi so jo začeli lani na jesen. Imeli so le dva zidarje, vse ostalo delo pa so opravili člani Fronte in drugih množičnih organizacij. Mizarsko delavnico bodo še razširili in bo imela strojni oddelek, limarnico, lakirnico in upravne prostore. Člani množičnih organizacij so delali prostovoljno že 2,500 ur. Največ so naredili člani kolektiva mizarske delavnice, poseben pa tovariš Stucin.

Delovni kolektiv mizarske delavnice se bo iz pretehnih starih prostorov kmalu preselil v nove, kjer bodo delali v boljših razmerah—in zato bodo njihovi uspehi še večji. Tudi sedanji uspehi niso bili majhni, saj so člani kolektiva redno delali v podjetju in prostovoljno pomagali graditi nove mizarske delavnice, razen tega pa so izdelali drobnih predmetov, igračk, samokolnic, vozčikov, stolčkov, itd., s katerimi so za novoletno jelko obdarili otroke.

Med najbolj požrtvovalnimi delavci je Stane Moškát.

V Cerknem bo treba zgraditi še primerno dvorano, da se bo poživilo kulturnoprosvetno in fizikokulturno delo. Mislijo bo treba tudi na to, da bi s prostovoljnim delom dogradili novo električno centralo. Gradili bodo tudi dovodni kanal ter postavili proste vode, kjer bodo delali predvsem učenci elektrogospodarske šole in drugi prostovoljci. J. S.

(PO "LJUDSKI PRAVICI")

POMOČ IZ NORVEŠKE

V Sarajevo je prispel prvi obrok pomoči, ki jo je naklonila državi norveška organizacija "Pomoč Evropi." Vsega skupaj so pripeljali 60 sodov ribjega olja in 16,000 kg ribjih konzerv. Vso to pomoč bodo razdelili zdravstvenim in socialnim ustanovam Bosne in Hercegovine.

IVO PIRKOVIČ:

Bilo je pod Gorjanci

DAN GROZE

(Nadaljevanje)

Onih 45 jetnikov, ki so preželi oba pomora, so tisti večer zaprli na Raki v tesno klet, v kateri so se vso noč dušili čepe, zakaj leči ni bilo prostora. V kletki je v zmanjkujočem zraku pojemaala sveča. Pred vrati sta stala dva Nemca z nasajenima bajonetoma. Po onih, ki so prosili k potrebi, je med vrati neusmiljeno padel korobač.

Pozneje so jetnike začeli pošiljati na delo; v Brežice, ki so se jih pred dvema letoma polastili priseljeni Kočevarji, v izseljene vasi krmit živino, spravljati že davno ovelo otavo in obirati prezrelo grozdje v zapuščenih raških in leskovskih vinogradih. Oni, ki so jih sadili in ljubezljivo negovali, so namreč upali in obupavali, životarili in umirali v daljni sovražni Šleziji in nemških tovarnah, v Dachau in Mauthausenu.

Če lahko bister bravec že iz opisa teh golih dejstev sklepa, kdo so krivci množičnega groba v Krakovem, pa bodo strašno zaroto v še strašnejši luči pokazali dogodki tega dneva na Prekopi, v Ostrogu, St. Jerneju in Novem mestu, v kolikor jih je bilo do danes sploh mogoče izluščiti iz gostega mraka sumljivih skrivnostnosti.

(Priatelj iz Kostanjevice mi v nedatiranem pismu iz julija 1950 piše: "Da bi bilo streljanje talcev 'vnajprej' pripravljeno, ne drži. To je bilo mnenje vsakega, če ne bi padla mina, bi bilo vse šlo brez krvi kakor drugod, kjer niso streljali na Nemce." Toda prav dejstvo, da imamo ta dan množične pokole tudi na Prekopi, Ostrogu, St. Jerneju in drugih krajih do Novega mesta, v katerih niso streljali na Nemce, govori drugače.

(Pa saj so tudi Nemci prav dobro vedeli, da je mina padla z Malenc, ki so jih imeli zasedene sami. Ker je pozneje sovražnik tisto mino res izkoristil za opravičilo težkega zločina, sem se zanj posebej zanimal in so mi v Kostanjevici potrdili, da so jo čuli žvižgati z nemške strani na levem bregu Krke. V mestecu ni nikoli nihče mislil drugače. Tako je zapisal povsem pravilno tudi Igor Zorn v svojem prispevku "Dan groze," objavljenem v že omenjeni knjigi "Se pomnite, tovariši?" kjer govori celo o dveh minah [kar bo pomota] "iz Krakovega [Malence so v Krakovem], ki so ju Nemci 'izstrelili prekratko' ter ubili 'dva nemška vojaka.' Pristavlja pa še, da so res 'Nemci obdolžili naše ljudi.' Zato je celo verjetno, da je bil 'prekratek strel' iz minometa namerno dejanje za namizno opravičilo nameravnega množičnega pomora.

(Ne drži tudi prijateljevo mnenje, izraženo v istem pismu, da kolikoli ni bil pripravljen vnajprej, kakor bodo jasno pokazali dogodki tega dne v drugih krajih Novega mesta, na primer v St. Jerneju, kjer vodi pokol prav tako domo-Surovi motiv kostanjeviškega in Wolbangovega tšaba. Surovi motiv kostanjeviškega pokola je porabil za literarno obdelavo Milan Šega v noveli "Naše mestece," v knjigi "Balada o lastovki," [Lj. SKZ, 1949].

(Literarne stvaritev je sicer čisto svobodna stvar, ker pa postavlja avtor dogodek nedvomno v Kostanjevico, kjer imamo samo en množičen pokol 25 žrtev, hočem opozoriti le, da je z nemško propagandno tezo o represaliji za pet pobitih Nemcev, avtor v škodo lastnemu delu od-

vzel dogodka pravo demonično naravo.)

SMRT IN OGENJ DIVJATA PO PREKOPI

Vas Prekopa ob Veliki cesti, pol ure hoda od Kostanjevice proti Novemu mestu, je bila tisti dan v neposrednem ognju nemškega težkega orožja izza Krke. Karel Goltes, ki mu je začela goriti staja in je hitel reševati živino, je padel zadet od kroglice.

Od Kostanjevice so že zgodaj dopoldne vdrl v vas težki oklepniški, za njimi pa pehota, ki je naselje našla prazno, kakor da ga je pravkar zapustila kuga. Vaščani so zbežali v gozdove ali pa tičali po kletih, hlevih in podstrešjih.

Robat in grdogled Nemec v čeladi je pogledal v Završkov hlev in Alojzu Kuharju, ki je stal za vrati—vojak ni videl, da se v temnem kotu skriva še več ljudi—, z nemim gibom glave velel, naj mu sledi. Kuhar je pravkar hotel na vojaški dopust v Dobruško vas, kamor se je tudi s Prekopo priženil, videč pa, da so v Dobruški vasi že Nemci, ki love moške in jih gonijo na Rako, je pribežal na Prekopo. Sedaj ni imel na sebi nič vojaškega. Pohlevno je sledil esesovcu po cesti, ki vodi v Ostrog. Pri Colaričevi hiši se je vojak okrenil in Kuharja počel s pištolo v glavo. Ta je kričnil, si zakril obraz z rokami in sceloma telednil naprej.

Druga žrtev je bil neznan začetnik partizan visoke rasti, v vojaški bluzi in z rdečo ruto okoli vratu. Esesovec ga je pripeljal na isto mesto, kjer je ležal že ubiti Kuhar, in ga potolkel. Pozneje so partizani našli pri njem neke papirje, ki mu jih Nemci niso vzeli.

Zagorca Jožeta so prijeli, ko se je vračal domov iz Završkovega hleva, meneč, da ni nič hudega. Pobili so ga na ostroški cesti, poleg mrtvega Kuharja in neznanega partizana.

Cetrti je bil Lojze Goltes, 50 let star, oženjen vaščan, ki so ga zalotili doma. Sodar Okički je, skrit na podstrešju svoje delavnice videl, kako je Goltes, gredoč z Nemcem, spregovoril nekaj besed in je esesovec že spravljal pištolo. Pa je moral Goltes nenadoma kaj reči, ko je prestrašen zagledal na cesti pobite ljudi. Tedaj je Nemec naglo potegnil pištolo in Goltesa ubil.

Mladi krčmar Zagore Janez je pred hišo pestoval otroka. V borbi je bil ranjen in je tiste dni prišel iz partizanske bolnišnice za 14 dni na dopust, da bi do kraja okrevljal. Nemec mu je iztrgal otroka iz rok, ga vrgel mater, krčmarja pa potegnil za zid in ga ustrelil.

Tudi kolarja Ignaca Goltesa, ki ni imel partizanskega greha nad seboj, so ubili pred očmi žene in dveh otrok pred domačim pragom.

Čevljar Anton Škoda z Gornje Prekope je tisti dan šival na Dolnji Prekopi pri kmetu Jožetu Zagorcu, očetu onega Zagorca, ki so ga pobili prvega pri Colaričevi hiši. Čevljar in gospodar sta tičala skrita v kašči, kjer so ju Nemci našli. Odvedli so ju na Veliko cesto in oba pred hlevom Divjakove, nekdanji Colaričeve krčme potolkli. Čevljar je bil mrtev takoj, Zagorec pa se je še ves dan mučil in umrl pri Županu, po domače Jurjevcu, zakaj rodni dom mu je bil v plamenih.

(Dalje prihodnjik)

V Osijeku izdelujejo dnevno toliko plugov kakor pred vojno v enem letu

Industrija kmetijskih strojev pred vojno pravzaprav nismo imeli, kajti tovarne v stari Jugoslaviji so poleg orodja izdelovale le nekaj plugov in še teh so izdelale mnogo premalo glede na potrebe. Zato pa je bilo v najbolj zaostalih področjih v Jugoslaviji še okrog 500.000 lesenih plugov, s katerimi so kmetje obdelovali zemljo na najprimitivnejši način. Danes izdeluje jugoslovanska industrija vse najvažnejše in tudi velike kmetijske stroje. Še ta mesec bo jugoslovansko kmetijstvo dobilo tudi prvih 50 doma izdelanih traktorjev.

Pobeda bo letos dala 500 snopovoznikov

Kolektiv tovarne "Pobeda" v Novem Sadu, ki je pravkar prejel predhodno zastavo zvezne vlade kot najboljši kolektiv industrije kmetijskih strojev v Jugoslaviji, je lani dal jugoslovanskemu kmetijstvu prve snopovoznike domače konstrukcije in izdelave, ki so se pri delu prav dobro izkazali. Mnogo težav je bilo treba premagati, preden so v tovarni pripravili vse potrebne za serijsko proizvodnjo teh velikih strojev.

Letos bodo v tej tovarni po planu izdelali že 500 snopovoznikov. Proizvodnja poveznikov kolektivno ne povzroča nobenih skrbi več. Nemoteno poteka tudi serijska proizvodnja drugih strojev, kakor na primer kosilnih strojev, strojev za prevračanje sena itd. Danes poveča kolektiv vso skrb osvoboditvi novih strojev, zlasti prototipov stiskalnic za seno in vprežnih grabelj. Druga skrb pa je dovršitev novih projektov, ki bodo omogočili povečanje proizvodnje.

V kratkem bodo dovršili novo moderno dvorano, hkrati pripravljajo gradnjo dvorane št. 3 in energetske centrale. Še v marcu je začela obratovati v okviru tovarne lastna temperativna, ki bo že letos dala polovico potrebnega temper liva, prihodnje leto pa bo zadovoljila vse potrebe tovarne.

Vzopredno z gradnjo in opremo novih proizvodnih objektov se povečuje tudi proizvodni plan podjetja, ki bo letos dalo našemu kmetijstvu še enkrat več kmetijskih strojev kakor lani. V kako naglem tempu se je zadnja leta dvigala proizvodnja novih strojev nam kaže primer kosilnega stroja. Ko so leta 1949 začeli izdelovati ta stroj, so izdelali na mesec največ 10 kosilnih strojev; lani pa so jih izdelali na dan 25 do 30. Obvladanje serijske proizvodnje je prineslo tudi znatno znižanje proizvodnih stroškov, tako na primer samo pri enem kosilnem stroju za 17.000 dinarjev. 34.000 plugov

Kot drugi najboljši kolektiv industrije kmetijskih strojev je prejel kolektiv Osiješke livarne in tovarne kmetijskih strojev predhodno zastavo centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije in sveta za strojogradnjo. Kolektiv tega podjetja je uspelo lani ne le preseči plansko nalogo, marveč tudi znatno znižati polno lastno ceno. V primeru s prvim planskim letom se je celotna proizvodnja v tej tovarni povečala za 82%, medtem ko je število zaposlenih delavcev naraslo samo za 8%.

Poleg velikega števila raznih strojev in orodja so v osiješki tovarni lani izdelali nad 34.000 plugov. V decembru lanskega leta so dosegli rekordno proizvodnjo 240 plugov na dan, to je približno toliko, kolikor je znašala zadnja leta predvojna enoletna proizvodnja v tej tovarni. Tudi kolektiv osiješke tovarne je v zadnjih letih osvojil proiz-

vodnjo vrste novih strojev. V kratkem bodo začeli serijsko izdelovati originalni stroj za sajenje krompirja in stroj, ki trosi umetno gnojilo. Začeli bodo izdelovati tudi traktorske plugove in nov tip sejalnega stroja za žito, ki je konstruiran za traktorobdelavo.

Delovni kolektiv je lani v celoti izpolnil plan znižanja proizvodnih stroškov in ga celo presegal za en milijon dinarjev. Lani so v tovarni pregledali vsa delovna mesta in izvršili reorganizacijo delovnega procesa, v administraciji pa so zmanjšali število osebja od 261 na 185, ne da bi kakorkoli trpelo administrativno delo.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

232 novih gasilcev v novomeškem okraju

Tudi v novomeškem okraju se gasilske organizacije v zadnjem času krepijo. Na občnih zborih v januarju in februarju so povsod izvolili nove upravne odbore gasilskih društev, ustanovili pa so letos že tri nova društva v Globodolu, Hmeljčiču in Podgradu. V 35 društvih je zdaj 1.266 članov in članic. Največ novih članov je iz vrst mladine na podeželju.

Lani je bilo v novomeškem okraju 21 požarov; 18 krat je gorelo pri zasebnikih, enkrat na združenem in dvakrat na državnem področju. Povsod so bili gasilci takoj na mestu; tako so rešili pred uničenjem najmanj za tri milijone dinarjev ljudskega premoženja. Veliko večja pa je vrednost premoženja, ki so ga obvarovali uničenja s tem, da so pogasili požare pred razširjenjem.

Največ požarov je bilo še vedno zaradi nepazljivosti ljudi, štirikrat pa so zažgali otroci. Dva požara sta nastala zaradi kratkega stika v električni napeljava in zaradi isker iz lokomotive. Letos v okraju še ni bilo nobenega požara.

Razveseljivo je zanimanje gasilskih društev za izboljšanje sedanjih, marsikje še zelo slabih razmer glede prostorov in orodja. V mnogih krajih bodo gasilci postavili nove domove ali pa bodo sedanje prezidali in

povečali. Tako so na primer v Gaberju na Gorjancih postavili stolp za sušenje cevi. Vsa dela so opravili brezplačno.

V Ostrogu so že pripeljali kamene za zidanje gasilskega doma, posekali, izvozili in obtesali pa so tudi že ves les za ostrešje novega doma. Nove domove hočejo zgraditi tudi v Podturnu, Podgradu in v Vrhpolju, v Prečeni pa bi radi dozidali orodjarno. Ovira jih pomanjkanje raznega gradiva.

Pereče vprašanje gasilcev v novomeškem okraju je nabava orodja in opreme. Štiri društva v okraju še nimajo nobenega orodja. Tri so ga izgubila med vojno, eno novoustanovljeno društvo pa tudi nima orodja in opreme.

(PO "LJUDSKI PRAVICI")

Koroški vesti

Kmečko ljudstvo živi v resnih časih

Predstavniki slovenskega kmetstva na Koroškem so se zbrali na občnem zboru Slovenske kmečke zveze, ki neutrudno brani koristi slovenskega kmečkega delovnega ljudstva na Koroškem. Zvezni predsednik Matvez Hrastnik je poudaril v svojem govoru, da živi kmečko ljudstvo na Koroškem kljub pridnosti v resnih časih, ki vodijo kmetovanje navzdol. Zvezni tajnik Blaž Singer je v poročilu Pokrajinskega odbora izčrpno orisal delo in pereča vprašanja kmetijstva, ki naj pripeljejo kmečko ljudstvo iz trenutne gospodarske stiske.

Žal kmetijska zbornica ne upošteva teh prizadevanj, saj je prav za prav torišče vladajoče politične stranke, ne pa koristi kmečkega ljudstva. Slovenska kmečka zveza pa je vnet zagovornik in branik prave kmečke skupnosti, pa tudi poglobljene samozavesti in enotnosti kmečkega ljudstva. Ob živahnem pritrjevanju vseh navzočih predstavnikov slovenskega kmečkega ljudstva na Koroškem, je bil izvoljen nov odbor, ki mu načeljuje podpredsednik tovariš Lovro Kramar iz Škofič. Občni zbor je bil zgovorna manifestacija naporov, prizadevanj in uspehov Slovenske kmečke zveze.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo, da je umrla naša ljubljena soproga, dobra mati in skrbna gospodinja

FRANCES NOSE

preje UBIČ, rojena ZNIDARŠIČ

Zatislila je svoje oči dne 25. marca 1951.

Pogreb se je vršil dne 28. marca iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam na pokopališče Calvary, kjer smo jo položili v večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence k njeni krsti. Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, in vsem, ki so dali avtomobile brezplačno v poslugi za spremstvo pri pogrebu.

Zahvalo izrekamo pogrebem, ki so nosili krsto; vsem, ki so jo prišli kropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so jo sprejeli na njeni zadnji poti na pokopališče.

Hvala čst. g. duhovnomu za opravljene cerkvene obrede in pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno voden pogreb.

Ti, ljubljena pokojnica, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja!

ZALUJOČI OSTALI:

JOHN, soproga
FRANK UBIC, JOHN UBIC,
STANLEY UBIC, sinovi
Mrs. JOSEPHINE PARIS, hči
Mrs. AGNES KOREN, sestra
pastorke in vnuki ter več sorodnikov
V rodni vasi Podlož, fara Stari trg pa
zapuščena sestra MARIJO in več sorodnikov.

Euclid, Ohio, dne 7. maja 1951.

HIŠA ZA 2 DRUŽINI
"side by side," 6 in 7 sob. Na
776 E. 91 St., severno od St. Clair
Ave. Dve garaži, cementiran dovoz.
Zmerna cena. Za podrobnosti pokli-
čite

P. J. KERSIS
MA 1-1773
609 Society for Savings Bldg.

FOR
**TELEVISION &
RADIO REPAIR**
Anthony Debeljak
IV 1-5437 4-8 p. m.

A. Malnar
CEMENTNA
DELA

1001 East 74th St.—EN 1-4371

DELO DOBIJO MOŠKI

Vozniki truckov sladoleda
za polni ali delni čas. Stalni od-
jemalci. Zasluzek do \$25 na dan,
odvisno od prodaj. Zgledite se ta-
koj. Starost ni nobena ovira.

FROST BAR INC.
1005 Broadway, CH 1-6366

HIGBEE CO.

sprejema prošnje
moških in fantov za
delo v raznih
oddelkih.

Polni čas.

Dobra plača.

Zgledite se v

EMPLOYMENT OFFICE

"Ugajalo vam bo delati pri
Higbee's"

IŠČE SE STANOVANJE

ZAKONSKA DVOJICA

z 16 let starim sinom išče stano-
vanje s 4 ali 5 sobami. Zanesljivi
in dobri plačniki.

Kdor ima za oddati naj pokliče
EX 1-4414

DELO DOBIJO ZENSKE

STREŽNICE

stare nad 18 let. Podnevi in ob
večerih. Izkušnja ni potrebna. Da-
mo uniforme; popust pri nakupih.
Stalno delo za pravo osebo.

GRAY DRUG STORE
Mr. COLLINS
TO 1-0620

TO WOMEN WHO WANT TO
WORK AT HOME—Operate a
hosiery, dress, lingerie and chil-
dren's wear shop at home. We
will supply you with complete
line of merchandise. No invest-
ment required. Profit basis. This
is your home business opportu-
nity. Call Miss Decker, SU 1-8514

NA RAZPOLAGO IMAMO DELO ZA ŽENSKE.

ki se
želijo izvežbati za stalno delo v
prijetni okolici.
Izkušnja v restavraciji ni potrebna.
Plača poleg prostih obedov in
uniform.
Nič ob nedeljah ali praznikih.

STOUFFERS

1375 Euclid

3. nadst.

HIŠNA OPRAVILA

za žensko pod 40 letom. Samo 2
odrasli osebi. Na Shaker Heights.
Dobra plača in zadovoljive delovne
razmere. Ima lastno sobo s kopal-
nico. Pokličite po 5. uri popoldne.

FA 1-2497.

HIGBEE CO.

sprejema prošnje
deklet in žensk za
delo v oddelku za
pregled blaga.

Polni čas.

Dobra plača.

Zgledite se v

EMPLOYMENT OFFICE

"Ugajalo vam bo delati pri
Higbee's"

DELO DOBIJO MOŠKI

IZURJEN MESAR

dobi delo

pri

Slovenski zadržni zvezi
667 E. 152 ST.

IŠČE SE MOŠKE

za tovarniško delo v oddelku
za barvanje.

Splošno tovarniško in težaško
delo.

Stalno.

Družba plača zavarovalnino in
podpore.

Zgledite se med 8. zj. in 4.30 pop.

BISHOP & BABCOCK CO.

Vogal E. 49th & Hamilton

OSBORN

POTREBUJE

Boring Mill

(HORIZONTAL)

Engine Lathe

Radial Drill

operatorje

(NOČNI ŠIFT)

Assemblers

(FLOOR & BENCH)

(PODNEVI)

Morate imeti lastno orodje.

Plača od ure.

Delavčeve podpore.

THE

OSBORN MFG. CO

5401 Hamilton Ave.

Automatic-

Multispindle

ACME GRIDLEY

Operatorji

Si morajo sami vzpostaviti delo in
delati menjajoči shift, 1. in 2.

Oskrbovalci in

popravljalci strojev

Tool & Cutter

brusači

Samo izurjeni

1. in 2. shift

Tool and Jig

Fixture delavci

Podnevi

Dobra plača od ure na vseh delih.

Povprečno 50 ur na teden.

Dobre delovne razmere.

Z & W MACHINE

PRODUCTS INC.

5100-16 ST. CLAIR AVE.

OLIVER

POTREBUJE

Tool Makers

Toolroom Machine

Operators

External Grinders

Threading & Tapping

MACHINE OPERATORS

Camograph

or Oxygraph

Machine Operator

DOBRA ZAČETNA PLAČA

Morajo biti pripravljeni delati
vsak shift; prinesite s seboj svoj
državlanski papir. Employment
urad odprti vsak dan od 8. zj. do
4.30 pop.; ob torkih in četrtek tudi
od 6.30 do 9. zvečer; ob sobotah od
9. zj. do poldne.

THE OLIVER CORP.

19300 EUCLID AVE.

KE 1-0300

MIMI MALENSEK KOVINARJI

ROMAN

(Nadaljevanje).

"Premalo politične zavesti imaš!" mu je trdo očital Drago. "To, kar si ti počel, je tatvina, kaj tatvina, rop je! Sram me je zate, ker si kovinar! Na Jesenicah so od nekaj živeli pošteni ljudje. Nekoč sem govoril s kmetom, in ta mi je rekel: 'Nikjer nisem še videl tako poštenih ljudi, kot na Jesenicah. Še paglavci mi nikdar niso ničesar ukradli z voza, niti biča ne.' Tako, vidiš, mi je rekel nepoznani kmet. Jaz sem bil ponosen na naše smrkeve pobe. Če oni ne kradejo, ali bomo mar mi?"

"Ali mar jaz kradem?" je ugovarjal Kastelic, če bolj ponižno. "Če sem kdaj v tovarni vtaknil pest žebeljev in žep, da bi doma kaj zabil in popravil, drugoga nikoli. Da bi pa kradel? Tovariš Drago, ti stvari ne razumeš! Pogled, kako živimo! Še nekaj tednov takega stradanja, pa se bo jela koža lupiti z nas. Potem pa prideš v dolino, tam pa vidiš bogatega kmeta, ki se baše s slanino, pri tem pa se trese za vsako drobtino! Cloveku se mora žloč razliti!"

"Kaj še?" Drago se je zakrohotal. Ko se je zresnil, je poučil Kastelica. "Kmetje so naše zaledje, to bi že lahko vedel! Če jih bomo znali pridobiti, bodo šli z nami in nam bodo sami pomagali. Dobro vedo, kaj je domovina, pa tudi to razumejo, da jim gospoda ni prijazna. Si slišal tega kmeta, a? Mi, delavci, smo jim meščani, zato nas nimajo radi. Ti pa kar s puško nadnje in v shrambo! Danes ti še dopovedujem, če pa nočeš razumeti, bomo drugače ravnali s teboj! Pomni!" Zapu-

stil je poparjenega Kastelica in se spet pridružil Albinu in Mihi. Sledilo je nekaj dni nemirnega tavanja, naposled pa se je četa umirila in se ustavila na pripravnem gozdnem terenu. Potrebovala je počitka, nemški napad na Stolu jo je hudo zdelal. Kuriirji so povezali Jeseničane z Jelovsko četo in med obema partizanskima edinicama se je začel plesti dogovor, da bi se združili. Drago se je takoj ogrel za ta načrt. Govoril je o tem z Miho in Albinom, nazadnje je zaupal stvar celo Jelovčanu. Misel je dozorevala in Drago jo je povedal pred vsemi.

Kastelic, ki je bil nekaj časa po dogodku pri hribovskem kmetu zelo poparjen, se je spet razvnel.

"Tako? S kmeti naj bi se združili?" je vprašal sovražno, ko je Drago povedal svoje.

Partizani kovinarji so se posvetovali. Kastelčeva beseda ni užgala. Med kovinarji so bili nekateri, ki so sami prišli s kmetov. Jelovčan je dejal:

"Da, s kmeti. Popolnoma pravilno."

Kastelic je trdovratno ugovarjal.

"Čemu? Ne razumem tega! Zmeraj sem bil mnenja naj bi naša četa predvsem branila Jesenice. Zato smo šli v Možakljo, kajne? Vse tole tavanje okoli mi je že odveč!"

"Jesenice, ha, ha, Jesenice bi rad branil!" se je zakrohotal Albin.

Drago, Miha in še nekateri so planili za njim v zvonec smeh. Kastelic je bil užaljen.

"Maščevalo se bo, Jeseničani nam bodo zamerili," je rekel.

"Kastelic, Jesenice so se raztegnile," je menil Miha.

"Saj smo domala tri mesece čepeli blizu Jesenic, in kaj smo opravili? Nemce smo si spravili na vrat, nič drugega! To je, vidiš!" je kratko pojasnil Drago.

Dva ali tri dni so molčali o tem. Malo taborišče je životarilo. Izvidniki so hodili v dolino na poizvedbe, nazaj gredo so prinašali hrano. Neki kurir je prinesel prve propagandne letake, borci so se trgli zanje in jih drug drugemu vleki iz rok. V dolini so meznane roke po zidovih vaških šol in plotovih pisale: "Živela OF!" Med partizani v gozdu in vaščani so se pletle nevidne vezi. Kmet, ki je naletel na partizana, se mu je zaklel, da ne bo nikomur znil kje ga je videl in kako. Doma pa ga ni strpelo, oprezno je znil sosedu, prijatelju iz mladih let: "V gošči so naši fantje!" Beseda je šla naprej, rastla je in podsesterjala število partizanov. Dejanja partizanov so se spreminjala v legendo in če je kdo znil, da je partizan padel, mu niso hoteli verjeti. Nikoli! Partizani ne umirajo! V takem razpoloženju je imel Drago lahko delo, ko je hotel pridobiti tovariše za združitev z Jelovsko četo. Jelovska četa je štela le malo manj borcev kot Jeseniška. V njej so bili kovači in žebjarji iz Kroke in Kamne gorice, kmečki sinovi iz Poljanske in Selške doline, delavci z žag, drvarji, sekači in bajtarji s samostnih grap. Kakorkoli je Drago premišljal, je videl uspeh v združitvi obeh čet.

"Dve taki četi, to je že vojska," je rekel ponosno.

"Vojska?" je porogljivo vprašal Kastelic. "Preštej, koliko pušk imamo!"

"Ko nas bo več, bomo imeli tudi več pušk," se je oglasil Miha.

"Kaj pa tole?" je vprašal Kastelic. "Odrede se lažje premikajo, lažje se oskrbujejo, lažje se razbere pred Nemci in se spet strnejo. Večje četo bodo pa kaj kmalu opazili, jo napadli in razbili. Premislite še to, modrija ni!"

"O tem bo odločalo vodstvo," je pribil Drago.

"Vodstvo," se je zaničljivo namrdnil Kastelic.

"Vodstvo, da. Poznaš Gregorčiča? Žagarja morda? Ne poznaš? Potem molči! Ne poznaš niti četne discipline!"

"Kaj?" še govoriti ne bi smel?" Kastelic se je oziral po partizanih, da bi videl, kdo je z njim.

"Četa naj sama odloči," je menil Miha.

Drago je pograbil njegov predlog. Čutil je, da je Kastelic s svojim mnenjem osamljen in je brez obotavljanja vprašal partizane, ali so zato, da se družita Jeseniška in Jelovška četa. Partizani niso mnogo pomišljali. Težka izkušnja na Stolu jih je izučila, čutili so da bo lažje, če jih bo več, in so se drug za drugim izrekli za združitev. Ko so to dognali, se je četa odpravila proti Vodiški planini. Na Vodiški planini je že čakala Jelovška četa. Obe četi sta se združili v bataljon in že ime samo je zvenelo tako ponosno, da je partizanom vlivalo volje in poguma.

Dva dni so ostali na Vodiški planini. Drugi dan proti večeru sta prišla s poizvedbe Albin in Kopač Jernej, brat tistega Kopača, ki je delal v žebjarjni na Jesenicah. Povedala sta, da so v dolini Nemci in vse kaže, da se pripravljajo na napad. Obe četi sta se premaknili po Jelovci prav do vrha in se pripravljali na obrambo. Tokrat je bataljonsko poveljstvo izdelalo načrt obrambe in tudi vedelo, kam se bo premaknil bataljon, če bo Nemcev le preveč in bo borba brezuspešna. Razpostavili so močne straže in borci so plegli k počitku.

V noči na osmi avgust nihče v bataljonskem poveljstvu ni spal. Še zvečer je šel Drago okrog straž, povedal pa je tudi borcem, da se Nemci pripravljajo na napad. Vendar jim je svetoval, naj mirno spijo, saj ni verjetno, da bi Nemci napadli

sredi noči. Vrh tega je bila noč temna, razsvetljena samo od sveta zvezd. Rahla nočna svetloba je kar tonila med gostim smrečjem.

Miha in Albin sta skupaj stražila nad gozdno drčo, po kateri so spravljali v dolino posekana debela, pozimi pa vlačili drva in les iz gozda. Gozdovi tod so bili državni, gosti in neizsekani. Sedela sta pod košato, visoko smreko. Puški sta si položila na kolena in nekaj časa napeto oprezovala v dolino. Ko sta že uro ali dve stražila in se spodaj ni nič gnilo, sta postala bolj brezskrbna, malone vesela. Albin se je obrnil k Mihi in ga vprašal, če ima tobak.

"Nimam. Sicer pa na straži ne smeš kaditi," je rekel Miha.

"S tem si me lepo potolažil!" se je nasmehnil Albin. Naslonil se je na deblo in si popravil puško. Pogledal je po drči navzdol. Temnila se je, vlekle se kakor črna raza nekaj sežnje v globino in utonila med grmovjem, ki je rastlo pred njima. Poslednji ptici so utihnili. Noč je bila tako mirna, da v njeni tišini ne bi nihče slutil bataljona, ki je nemirno spal v pričakovanju nečesa težkega, morda usodnega. Samo včasih so se zganili vrhovi dreves v pišu vetra. Ko sta začela stražiti, sta ob šumu vetra vedno pazno pogledala okoli sebe, zdaj ju ni več motil. Albin je sedel, naslonjen s hrbtom na smolnato deblo in gledal na pot pred seboj, potem pa v zvezdnato nebo. Nenadoma je vprašal Miho:

"Ti, slišiš, kaj meni, ali so na zvezdah tudi ljudje?"

Miha ga je zavzeto pogledal. "Ljudje, na zvezdah?" je ponovil. "Se nikoli nisem razmišljal o tem. Kdo pa ve?"

"Jaz sem. Morda je tam gori srečnejši svet, kjer ni vojno. Nemcev in vse te preklete svinjarije."

Miha je nemo skomignil z rameni. "Jaz sem pa pravkar nekaj drugega mislil," je dejal čez minuto molka. "Mislim sem, da ima tukaj država velike gozdove, ki so tako lepo zarastli. Ljudje pa nimajo nobene koristi od njih, ker drv ne smejo nabirati po mili volji. Gozdarji jih gonijo ven in zapisujejo, če je kateri vzel kaj več, kot suhljad."

"Pa meni, da ljudje državi ne kradejo?"

"Ne vem. Slišal sem, da se borovnic ne smejo nabirati kjerkoli."

"Seveda. Kar država drži, ne spusti."

"Pa so še drugi, ki držijo in tudi ne spustijo. Okrog Tržiča ima velike gozdove baron Born. Po štajerskem, povsod imajo še najboljšo zemljo v rokah grofje in barončki. Vse to je ljudem brez koristi. Ti pa praviš: na zvezdah je morda srečnejši svet! Tudi naš svet je dober, samo prav ni urejen. Čakaj, poslušaj!" Miha je stišal glas in prisluhnil. Dolgo je pazno prisluškoval, pa ni čul ničesar več in je udobno sedel nazaj. "Zdelo se mi je, da slišim škrtanje kamenja. Na straži moraš biti pazljiv. In če je res, da so Nemci v dolini in hočejo iti nad nas, moramo še posebno paziti."

(Dalje prihodnjič)

Zakonska dvojica srednjih let,

želi dobiti v najem stanovanje s 4, 5 ali 6 sobami. Nič otrok. Dobri plačniki.

Pokličite Mr. UDOVICH PO 1-1068

NAZNANILO!

Čenjenim prijateljem, znancem in splošnemu občinstvu naznanjamo, da smo prevzeli od Mary Kopina dobro poznano gostilno

GAY INN
na 6933 ST. CLAIR AVE.

kjer bomo postregli vsem posetnikom z najboljšim pivom, vinom in žganjem.

Postregli bomo tudi zokusnim prigrzkom, vsaki petek pa serviramo okusno pripravljene pohane ribe.

Odprto od 6.30 zj. do 2.30 zj.

Se priporočamo za obisk.

MILDRED ZUBER, lastnica

NAJHITREJŠA IN NAJBOLJ SIGURNA AGENCIJA ZA POŠILJANJE PAKETOV V JUGOSLAVIJO!

V REKORDNEM ČASU PREJME PREJEMNIK V JUGOSLAVIJI NAŠE POŠILJKE

VPRAŠAJTE ZA CENE ZA OSTALE VRSTE PAKETOV!

Najfinejša BELA MOKA

v vrečah po 100 funtov.....	\$11.00	v vrečah po 50 funtov.....	\$ 6.50
SLADKOR 50 funtov.....	\$11.00	Sveža KORUZNA MOKA 100 funtov	\$ 9.75
Surova KAVA 25 funtov.....	\$22.50	Sveža KORUZNA MOKA 50 funtov	\$ 5.50
Prvovrsten RIŽ 50 funtov.....	\$11.00	SPAGETI 50 funtov.....	\$12.50
Čista SVINJSKA MAST 55 funtov	\$20.00	FIZOL (Kidney Beans) 25 funtov.....	\$ 5.50
Šolatno OLJE 5 kg.....	\$ 9.50	JESPENJ (Barley) 25 funtov.....	\$ 5.50
GRES (farina) 25 funtov.....	\$ 6.50	BAKALAR (Cod Fish) 20 funtov.....	\$14.00
MILO ZA PRANJE 63 funtov.....	\$17.50	CIKORIJA za kavo 10 funtov.....	\$ 7.00
Najfinejša MARMELADA 10 funtov	\$ 5.00	ORANŽE in LIMONE 25 funtov.....	\$9.00

PAKET št. 1 — \$14.50	PAKET št. 2 — \$14.25	PAKET št. 6 — \$21.—
5 lbs sirove kave	20 lbs bele moke	10 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja	5 lbs sirove kave	10 lbs sladkorja
10 lbs riža	10 lbs sladkorja	10 lbs riža
5 lbs spaghetti	5 lbs mila za pranje	10 lbs spaghetti
5 lbs svinjske masti	5 lbs svinjske masti	10 lbs svinjske masti
5 lbs mila za pranje		10 lbs mila za pranje

PLAVI VITRIOL 50 funtov.....	\$20.00	CEMENT 50 funtov.....	\$ 2.00
BICIKLI , s pumpo, zvoncem in taško.....	ženski \$45.00	moski	\$47.50
U.S. RADIO APARAT za vse valove, 220 voltov, prirejen za Jugoslavijo.....			\$50.00
FINO BLAGO za moško obleko, z vsemi potrebščinami.....			\$32.50
URA BUDILKA (Alarm clock)	\$ 7.00	MLIN ZA MLETI KAVO	\$ 7.00

PRVOVRSTNO USNJE, črno ali rjavo za čevlje, z vsemi potrebščinami:

za 2 para moških.....	\$12.00	za 2 para ženski.....	\$11.00	za 2 para otroških.....	\$10.00
-----------------------	----------------	-----------------------	----------------	-------------------------	----------------

Mi pošiljamo vsa zdravila vedno z zračno pošto

STREPTOMYCIN: 10 gramov.....	\$ 8.50	20 gramov.....	\$16.00	50 gramov.....	\$37.00
PENICILIN: 3 milijone enot.....	\$ 7.00	P. A. S.: 500 tablet.....			\$17.00
Za druge vrste zdravila vprašajte za naše cene!		1000 tablet.....			\$31.00

Mi kupujemo in odpremljamo vsakovrstno novo blago po zmernih cenah.

Pošiljamo tudi vaše in po VAS sestavljene pakete.

Z našim posredovanjem si prihranite na denarju in času.

Naše cene vključujejo vse stroške za dostavo do najbližje železniške, parobrodne ali poštne postaje prejemnika v Jugoslaviji, kakor tudi zavarovanje v slučaju polne ali delne izgube pošiljke.

POŠLJITE NAROČILA, PISMA, DENARNE NAKAZNICE ALI MONEY ORDRE NA:

EXPRESS TRADING CORP.

27-18 40th AVENUE—LONG ISLAND CITY 1, N. Y.

TELEFON: STILWELL 6-9083

MI IMAMO

takojšnje kupce za vašo hišo za eno ali dve družini, od \$10,000 do \$20,000. V Euclidu ali severno-vzhodnem delu.

Točna in poštena posluša. Govorimo slovensko. **BEACHLAND REALTY** 767 E. 185 ST., IV 1-1012

FOR—

CHICAGO

and all sections of the Midwest
OUR ADVERTISING REPRESENTATIVES

are the
Chicago Advertising Co.
139 N. CLARK ST.
CHICAGO, ILL.
DEarborn 2-3179

HELP WANTED—Domestic

MAID—2d. 2 in family. Lake Shore Drive. Apartment in winter, country in summer. References. **Superior 7-1058**

COMPETENT Woman for general housework and cooking. Nice farm estate in Barrington district. Must love children. Own room, bath. Displaced person welcome. — Carey 6254 (collect) or G. Keller, VAn Buren 6-4030.

COMPETENT Couple — Cook-Butler. Houseman. Some driving. Summer in Michigan. Winter in Florida. Top wages. References. **Fairfax 4-3576**

COMPETENT Woman not over 45, general housework. Experienced cook. Adult family. Good salary. Pleasant room. References. **Kenilworth 2948**

THOROUGHLY Experienced Cook. Top wages. City in winter. Summer in Highland Park. Pleasant home. References. Room and radio. **Superior 7-6727**

COMPETENT Woman or Girl for general housework. Pleasant home. All modern conveniences. Stay. Call collect. **Vanderbilt 4-5033**

BUSINESS OPPORTUNITY

GOOD BUY — Food Shop. Stock. Fixtures. Nice living quarters 5 rooms. 5 years in business. Good trade. Best offer. **9 S. Campbell, HAYmarket 1-0288**

GOOD CHANCE to buy Cleaning Store and Route. Nice living quarters. Good Slovakian neighborhood. Well established trade. Best offer. Come out to **2247 W. Chicago Ave., Humboldt 6-3240**

GOOD CHANCE — Dressmaking, Tailoring, Cleaning Shop. Beautiful store. Big display window. Nice living quarters for couple, child. Best offer. Well established trade. **2822 Fullerton, Dickens 2-3393**

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, 10 year old girl, need 4-5 room unfurnished apartment. Any good location South. Moderate rental. **Vincennes 6-7275**

RESPONSIBLE Employed Vet. wife, 2 children, urgently need 5-6 room unfurnished apartment. Moderate rental. — Mr. Miller, MOhawk 4-4138 weekdays, 9-6. SPaulding 2-9886 Sunday, evenings.

RESPONSIBLE Couple, adult son, need 4-5 room unfurnished apartment. Vicinity Austin or Oak Park. Moderate rental. **Columbus 1-2352**

RESPONSIBLE Air Line Pilot, wife, 2 children, urgently need 2 bedroom unfurnished home or apartment. Northwest or west. Moderate rental. **Portsmouth 7-2236**

RESPONSIBLE Middle-aged Business Couple urgently need 3 or 4 room unfurnished apartment. Any good location North. Moderate rental. Will decorate. **Webster 9-7180 or NEVada 8-5591**

Naznaniło in zahvala

Zalostnega srca naznanjamo vsem, da je umrl naš dragi oče in brat

ANTON LESKOVEC

Zatisnil je svoje oči dne 14. marca 1951.

Pogreb se je vršil 17. marca iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljenih cerkvenih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen v vasi Ziberše, fara Gornji Logatec na Notranjskem.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence k njegovi krsti.

Hvala vsem onim, ki so dali za pomoč v staro domovino, kakor tudi vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir njegovi duši. Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno za spremstvo pri pogrebu.

Srčna hvala vsem, ki so se prišli posloviti od njega, ko je ležal na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so ga sprejeli na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Hvala čst. g. Cimpermanu za slovesno zadušnico in opravljene cerkvene obrede ter za obiske v bolnišnici. Lepa hvala tudi pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno voden pogreb.

Najlepša hvala tudi pogrebem od društva Mir št. 142 SNPJ, ki so nosili krsto.

Počivaj v miru, dragi oče in brat, v svobodni ameriški zemlji!

ZALUJOČI OSTALI:

ANTHONY, sin
HELEN, sinaha
štirje vnuki
LOUISE CEBORN in AGNES KOSIC, sestre
V stari domovini zapuščata dva brata,
FRANCETA in MIHAELA
ter sestro ELIZABETH RAVEN

Cleveland, Ohio, dne 7. maja 1951.